

Nieuwsbrief Joods Groningen 2023-03

Van de redactie :

Als u deze nieuwsbrief ontvangt hebben we 4 en 5 mei weer achter de rug. Er waren veel activiteiten rondom de herdenking van de Shoah. Ook werden Stolpersteine onthuld waar melding van werd gedaan op de Facebook-pagina en in de agenda op de website van Joods Groningen.

Joods Groningen werkt nu samen met de [Stichting Stolpersteine Groningen](#) (SSG). Dit betekent dat u ook via Joods Groningen o.a. op de hoogte gehouden wordt van onthullingen van deze steentjes en ander nieuws van de stichting. U kunt het logo van de SSG vinden onderaan de [hoofdpagina](#) van Joods Groningen. Indien u op het logo klikt wordt u doorverwezen naar de website van de SSG.

Wijzigingen/Aanvullingen

e-Book The Bolly Band

In Dagblad van het Noorden verscheen een artikel over Stolpersteine voor de familie Bollegraaf waarvan een aantal leden The Bolly Band oprichtten. N.a.v. dit artikel heeft auteur Alex Alferink dit gratis e-book nog eens tegen het licht gehouden. Hij heeft er een paar kleine verbeteringen en aanvullingen in aangebracht. Zo leest u nu aan het eind van het boek dat alle zaken rondom dit e-book door Alex overgedragen zijn aan Regina Philip van Joods Groningen. De teksten in deze e-book uitgave zijn en blijven eigendom van Alex Alferink en mogen NIET worden verveelvoudigd, gekopieerd, gepubliceerd, opgeslagen, aangepast of gebruikt in welke vorm dan ook, online of offline, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Regina. Zij is bereikbaar via <mailto:info@joodsgroningen.nl>.”

De herziene uitgave van het e-book kunt u [hier](#) gratis downloaden via de website van Joods Groningen.

Stolpersteine Nieuwstad 26

Op zondag 7 mei j.l. werden voor het pand Nieuwstad 26 twee Stolpersteinen onthuld voor het artiestenechtpaar [Aaltje en Moritz van der Hak-van den Berg](#). Hiervoor waren in grote getalen familieleden uit het hele land naar Groningen gekomen. Foto's van de stenen zijn toegevoegd aan de pagina met het verhaal over dit echtpaar.

Nieuwe verhalen / pagina's

Firma S. Gans en Zonen

Op 15 april 1902 komen we de eerste advertentie tegen van S. Gans te Farmsum, het bedrijf van Simon Gans (Vreeswijk, 1855-Delfzijl, 1919). Simon heeft dan een slagerij en vleesrokerij. Op 8 maart 1905 plaatst Simon een advertentie waarin de inboedel van hun huis te koop aangeboden wordt wegens vertrek naar Amsterdam waar het gezin Gans op 20 maart 1905 ingeschreven wordt. Lang blijven ze daar niet want op 23 juni van datzelfde jaar worden ze alweer uitgeschreven en keert het gezin terug naar Farmsum.

[Lees verder...](#)

Joodse Begraafplaats Appingedam

De Joodse begraafplaats Appingedam en haar geschiedenis zijn toegevoegd aan Joods Groningen. De begraafplaats wordt in 1763 in gebruik genomen en is gelegen aan de Heidensgang en de Netweg, aan de noordzijde van Appingedam en wordt dan gebruikt door de Joden uit het hele gebied van de ringsynagoge.

[Lees verder...](#)

Nieuwe Media

Geert Pruiksmas vertelt over de familie Woltjer

Geert Pruiksmas dook in de geschiedenis van zijn woonhuis. Hij kwam erachter dat er een Joods gezin woonde tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij ging op zoek naar de dochter van het gezin, zij zou nog in leven moeten zijn. Jaren later vertelde hij het verhaal van deze familie tijdens Open Joodse Huizen op 4 mei 2023. De filmopname hiervan is toegevoegd aan de mediapagina "[Persoonlijke Verhalen](#)" en onderaan het verhaal over [Samuel Woltjer](#) op Joods Groningen.

Agenda

Lezing: "Palestine illustrated" revisited

16 mei 2023

The Holy/Promised Land at the beginning of the 1920s and historical photography

In het kader van MENA is here, organiseert Synagoge Groningen een lezing door prof. dr. Karène Sanchez, hoogleraar Midden-Oosten Studies aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sanchez gaat in deze Engelstalige lezing in op de fotografische nalatenschap van de Nederlander Franck Scholten (1881-1942), die in de jaren '20 het leven in Mandaat-Palestina vastlegde.

[Meer informatie...](#)

Kijkdagen Galerie Richard ter Borg

2 t/m 6 juni

Kunst kijken in de synagoge... en misschien wordt uw favoriet, uw eigen bezit! Van 2 tot 6 juni organiseert galeriehouder Richard ter Borg kijkdagen voorafgaand aan de veiling die op donderdagavond 8 juni plaats vindt in de synagoge.

[Meer informatie...](#)

Wisselexpositie Jip Wijngaarden in Synagoge Groningen

18 juni t/m 8 oktober 2023

Jip Wijngaarden keert terug naar Groningen! In de kleurrijke synagoge toont ze haar al even kleurrijke schilderijen, waarin de joodse cultuur en religie een belangrijke inspiratiebron vormen. Meer informatie volgt spoedig.

Mocht u op de hoogte zijn van een komend evenement dat een Joods thema heeft, en staat deze nog niet op Joods Groningen? Stuur dan een mailtje naar info@joodsgroningen.nl dan wordt deze geheel kosteloos aan de agenda toegevoegd.

Nieuws van de Stichting Stolpersteine Groningen

De messingplaatjes van Stolpersteine met daarop o.a. de naam van de persoon worden in de loop der tijd wat donker door vuil en corrosie. De Christen Unie en de jongerenorganisatie van Groen Links, DWARS, hebben op 3 mei stolpersteine schoongemaakt. Hulde daarvoor!

Een maand eerder, begin april, zijn 2 fietsen ontdekt. Achter een dubbel plafond in een slaapkamer van een pand in de Folkingestraat.

Een dames- en een herenfiets. Helemaal verroest.

Heiman van Zanten en Marieke van Zanten – Bamberg woonden op 18a.

Zij zijn nooit meer teruggekomen, vermoord in Sobibor in 1943.

De fietsen als stille getuigen van de hoop op terugkeer.

De pandeigenaar gaat nu voor Heiman en Marieke Stolpersteinen leggen.

Kijk [hier](#) voor meer activiteiten rondom Bevrijdingsdag.

Wat is úw verhaal

Ook ú kunt helpen het Joods Erfgoed in de provincie Groningen te bewaren door uw eigen herinneringen aan Joodse personen, uw familie geschiedenis, documentatie, foto's etc. in te sturen die betrekking hebben op de joodse bevolking van de provincie Groningen. Uiteraard zal bij elk verhaal de bron vermeld worden.

Wilt u reageren op deze nieuwsbrief of heeft u informatie waarvan u denkt dat dit op Joods Groningen thuis hoort? Stuur dan een e-mail naar info@joodsgroningen.nl